

«ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ» ΚΑΙ «ΨΥΧΟΝΑΡΚΩΤΙΚΑ» Μάστιγα καί Δουλεία

τοῦ Πρωτοπρ. Κυριακοῦ Τσουροῦ
Γραμματέως τῆς Σ.Ε. ἐπί τῶν αἰρέσεων

1. «Ναρκωτικά»

Ὡς «ναρκωτικά» χαρακτηρίζονται, ἀπό φαρμακολογικῆς πλευρᾶς, οὐσίες πού ἔχουν τήν ιδιότητα νά παραλύουν τό κεντρικό νευρικό σύστημα καί νά δημιουργοῦν ἐξάρτηση στούς χρήστες τους. Ἀποτέλεσμα τῆς χρήσης τῶν «ναρκωτικῶν» εἶναι, μεταξύ τῶν ἄλλων, καί ἡ δημιουργία στόν χρήστη ψευδῶν ψυχολογικῶν καί συναισθηματικῶν καταστάσεων καί ἡ ἀπώλεια τοῦ ἐλέγχου τῆς συμπεριφορᾶς του καί τῶν αποφάσεών του. Ἡ χρήση τῶν οὐσιῶν αὐτῶν μεταβάλλει τή διάθεση, τήν ἀντίληψη, τή συναίσθηση καί τή συμπεριφορά τοῦ χρήστη. Ἡ μακροχρόνια καί συνεχῆς χρήση τῶν οὐσιῶν αὐτῶν καταστρέφει τόν χρήστη ψυχοσωματικά καί πνευματικά καί τόν ὀδηγεῖ σύντομα καί ἀναπόφευκτα σέ ἀνεξέλεγκτες καταστάσεις καί στόν θάνατο.

Ἐξ ἄλλου, ἡ ἀνάγκη γιά τήν προμήθεια καί τήν ἀπόκτηση τῶν οὐσιῶν αὐτῶν, πού ἐπιβάλλεται ἀπό τήν διαβρωτική καί θανατηφόρα ἐξάρτηση καί τό σύνδρομο τῆς στέρησης, ὀδηγοῦν πιεστικά τόν χρήστη σέ πράξεις πού βλάπτουν τόν ἴδιο, πνευματικά, σωματικά καί οἰκονομικά καί κατ' ἐπέκταση τήν οἰκογένειά του καί τό κοινωνικό σύνολο, μπορεῖ δέ νά τόν ὀδηγήσουν καί σέ πράξεις ἠθικά καί ποινικά κολάσιμες. Εἶναι, δηλαδή, τά «ναρκωτικά» μιᾶ θανάσιμη ἀπειλή γιά τό ἄτομο, τήν οἰκογένεια καί τήν κοινωνία γενικώτερα.

2. «Ψυχοναρκωτικά»

Τίς τελευταῖες δεκαετίες δημιουργήθηκε καί ἐπεκράτησε, ὡς παράλληλος ὄρος, γιά πνευματικά φαινόμενα, ὁ ὄρος «ψυχοναρκωτικά», γιά νά χαρακτηρίσει μιᾶ σύγχρονη ἀπειλή, πού προέρχεται ἀπό τήν δραστηριότητα νεοφανῶν αἰρέσεων καί παραθρησκευτικῶν ομάδων, οἱ ὁποῖες διεθνῶς ἀποκαλοῦνται «σέκτες» ἢ «λατρεῖες» (cults) καί ἀποτελοῦν μιᾶ ἐξίσου θανάσιμη ἀπειλή γιά τό ἄτομο καί τούς κοινωνικούς θεσμούς. Οἱ «σέκτες», κάτω ἀπό «θρησκευτικά» κυρίως προσωπεῖα, κρύπτουν ἄλλους καί ὑποπτους σκοπούς. Οἱ ἰδεολογίες πού διακινοῦν, ὅπως συμβαίνει καί μέ τά ναρκωτικά, ἀποφέρουν σ' αὐτές τεράστια κέρδη, πού προέρχονται κυρίως ἀπό τήν ἐκμετάλλευση τῶν ὀπαδῶν τους, μέ τούς ὁποῖους φροντίζουν νά οἰκοδομήσουν μιᾶ σχέση ἀκραΐας μορφῆς πνευματικῆς ἐξάρτησης. Ἔτσι, μερικοί ἀρχηγοί «σεκτῶν» ἐπιτυγχάνουν

νά αποσπάσουν, όχι μόνο τεράστια οικονομικά όφελη, αλλά ακόμη και τή λατρεία τῶν ὀπαδῶν τους.

Εἶναι λοιπόν πολύ εὐστοχη ἡ ἐπιστράτευση τοῦ ὄρου «ψυχοναρκωτικά», γιά νά περιγραφεῖ μιά ἄλλου εἴδους θανατηφόρα - πολλές φορές - ἐξάρτηση καί ἀπειλή, ἡ ὁποία δέν εἶναι ἀποτέλεσμα ἐξαρτησιογόνων οὐσιῶν - ἄν καί σέ μερικές ομάδες μπορεῖ νά συμβαίνει καί τοῦτο - ἀλλά ἐξάρτηση ἀπό διδασκαλίες ἐπικίνδυνες - ἐνίοτε καί ἐγκληματικές-, πού ἀλλοιώνουν τήν ἀνθρώπινη προσωπικότητα, στεροῦν ἀπό τά θύματά τους τήν ἐλευθερία καί καταστρέφουν, ὄχι μόνο τά ἄτομα-ὀπαδούς ἀλλά καί τίς οἰκογενειακές καί κοινωνικές σχέσεις.

Στήν Ἑλλάδα, πρῶτος ἐχρησιμοποίησε τόν ὄρο αὐτό ὁ μακαριστός π. Ἀντώνιος Ἀλεβιζόπουλος, στό βιβλίο του, πού ἐξέδωσε τό 1980, μέ τόν τίτλο «Ψυχοναρκωτικά- Νέες «αἰρέσεις» στήν Ἑλλάδα».

Μελετώντας τό φαινόμενο αὐτό τῶν νεοφανῶν αἰρέσεων, μποροῦμε νά ὑποστηρίξουμε, χωρίς κανένα δισταγμό, ὅτι τά «**ναρκωτικά**» καί τά «**ψυχοναρκωτικά**» εἶναι δύο μάλιστα πού ἔχουν κοινά αἷτια καί τίς ἴδιες καταστροφικές συνέπειες καί ὁδηγοῦν τά θύματά τους στά ἴδια καταστροφικά ἀποτελέσματα. Πολλές παραθρησκευτικές ομάδες, πού δραστηριοποιοῦνται καί στήν πατρίδα μας, ὄχι μόνο δέν εἶναι θρησκευτικές ομάδες -ἄρα οὔτε καί «γνωστές» θρησκείες κατά τό Ἑλληνικό Σύνταγμα- ἀλλά ἀποτελοῦν θανάσιμες παγίδες γιά τούς νέους κυρίως ἀνθρώπους καί ὁδηγοῦν στήν πνευματική καί ψυχική δουλεία, συχνά δέ καί στήν σωματική καταστροφή τους. Σέ ἐκθεση τῶν Ἰταλικῶν Ἀρχῶν, τοῦ ἔτους 1988, οἱ σέκτες χαρακτηρίζονται ὡς συστήματα «ἐπιστημονικά μελετημένα γιά νά καταστρέψουν τήν ψυχική ἀντίσταση τῶν ἀτόμων, νά τά μετατρέπουν σέ ἄβουλα ὄργανα, χωρίς κρίση, πού ὑπακοῦν τυφλά, ἔτοιμα νά σπαταλήσουν τίς περιουσίες τους γιά χάρη τοῦ γκουρου»¹.

Γι' αὐτό, διεθνῶς οἱ «σέκτες» ὀνομάζονται καί «καταστροφικές λατρεῖες», γιατί ἀσκοῦν καταστροφική ἐπίδραση, κρυπτόμενες κάτω ἀπό «θρησκευτικά» συνήθως προσωπεῖα. Σέ συνδιάσκεψη γιά τίς αἰρέσεις τό 1985, στό Γουϊσκόνσιν, τονίστηκε ὅτι «οἱ ομάδες αὐτές χρησιμοποιοῦν τόν ὄρο "θρησκεία" γιά νά ἀπολαμβάνουν "διάφορα φορολογικά εὐεργετήματα ἢ νομική προστασία"»². Ὁ χαρακτηρισμός ὡς «καταστροφικῶν λατρειῶν» εἶναι τό συμπέρασμα ἀπό τή μελέτη τῆς δομῆς τους καί τῆς διδασκαλίας τους - πού ὁδηγεῖ ἐνίοτε στήν ἄσκηση μιᾶς ἀντίστροφης ἠθικῆς - καί ἀπό τή διαπίστωση τῶν καταστροφικῶν συνεπειῶν πού ἔχουν διεθνῶς καταγραφεῖ ἀπό τή δραστηριότητά τους. Ἐχουν ἐπίσης διαπιστωθεῖ καί

¹ Περιοδικό Focus, 10/2007, σ. 102.

² π. Ἀντ. Ἀλεβιζοπούλου, *Ἀντιμετώπιση τῶν αἰρέσεων, προβληματική καί στρατηγική*, σ. 81.

περιστατικά ψυχικῶν ἀσθενειῶν ἀπό τήν ἔνταξη σέ τέτοιες ομάδες. «Οἱ γιατροί μιλοῦν γιά τό νέο φαινόμενο τοῦ ναρκωτικοῦ τῶν αἰρέσεων»³.

Από τή μελέτη τοῦ φαινομένου αὐτοῦ ἐξάγεται τό συμπέρασμα ὅτι, ὅπως τά «ναρκωτικά» ὀδηγοῦν σέ ψυχοσωματική φθορά καί στόν θάνατο, ἔτσι καί τά «ψυχοναρκωτικά» ὀδηγοῦν τά θύματά τους, ἀφ' ἑνός μὲν, στήν πνευματική σύγχυση καί σέ μιά στρεβλή «θρησκευτικότητα», ἀφ' ἑτέρου δέ, στή διάλυση τῆς προσωπικότητάς τους, παραβιάζοντας τή θρησκευτική ἐλευθερία καί τά ἀνθρώπινα δικαιώματα.

Ἐπισημαίνομε ἐκ προοιμίου, ὅτι, ἡ τραγικότητα καί τῶν δύο αὐτῶν δραματικῶν καταστάσεων, μέσα στίς ὁποῖες ἔχουν ἐγκλωβιστεῖ ἀδελφοί μας, «ἀσθενεῖς» ψυχικά ἢ πλανεμένοι πνευματικά, μᾶς ἐπιβάλλει νά προσβλέπουμε πρὸς αὐτούς μέ στοργή καί ἀγάπη. Νά τοὺς βλέπουμε ὡς πάσχοντες συνανθρώπους μας καί θύματα, πού ἔχουν τήν ἀνάγκη τῆς δικῆς μας βοήθειας. Ὅπως ἡ ἰατρική καταπολεμᾷ τή νόσο, περιθάλλει ὁμως τόν ἀσθενῆ, ἔτσι καί στήν περίπτωση τῶν σεκτῶν καταπολεμοῦμε τήν πλάνη καί τήν ἐξάρτηση ἀπό τήν αἴρεση, ὄχι ὁμως καί τόν πλανημένο ἀδελφό μας. Δέν τόν μειώνουμε, δέν τόν λοιδωροῦμε, δέν τόν προσβάλλουμε, δέν τόν ταπεινώνουμε, δέν ἐπιδιώκομε «νά τόν νικήσουμε» (πρὸς Θεοῦ!) ἀλλά ἀποβλέπομε μέ στοργή καί ὑπομονή στήν ἀπελευθέρωσή του ἀπό τά δίκτυα τῆς πλάνης καί τῆς πνευματικῆς δουλείας, στήν ὁποία ἔχει παγιδευτεῖ.

3. Ἰδιαιτέρα χαρακτηριστικά τῶν «ψυχοναρκωτικῶν».

Πρωτίστως, πρέπει νά ἐπισημάνουμε ὅτι, οἱ νεοφανεῖς αἰρέσεις, ἐπειδή δραστηριοποιοῦνται κάτω ἀπό ποικίλα προσωπεῖα, δέν εἶναι πάντοτε γνωστές καί φανερές, γι' αὐτό δέν εἶναι εὐκόλο νά ἐντοπιστοῦν. Χρησιμοποιοῦν παραπλανητικούς τίτλους, προκαλώντας ἔτσι μεγάλη σύγχυση. Ἐνῶ πρόκειται, δηλαδή, γιά ομάδες παραθρησκευτικές τῆς «Νέας Ἐποχῆς», μέ ἐξωχριστιανικές καί ἀντιχριστιανικές διδασκαλίες, μέ δοξασίες ἀσυμβίβαστες πρὸς τήν Ὁρθόδοξη Πίστη, ἄλλοτε ἐμφανίζονται ὡς ἑναρμονιζόμενες μ' αὐτή, καί ἄλλοτε, ἀντιθέτως, ὡς ομάδες πού δέν ἔχουν, δῆθεν, θρησκευτικό χαρακτήρα.

Ἐκτός ἀπό προσωπεῖα ψευδοχριστιανικά, χριστιανικά, ἀκόμη καί δῆθεν Ὁρθόδοξα, χιλιαστικά καί γενικῶς ἐσχατολογικά, νεογνωστικά, ἀποκρυφιστικά, γκουρουϊστικά, ἰνδουϊστικά καί βουδιστικά, πνευματιστικά καί παραψυχολογικά, οὐφολογικά, νεοσατανιστικά καί νεοπαγανιστικά, χρησιμοποιοῦν καί φιλοσοφικά, πολιτιστικά, ἢ καί ἐπιστημονικοφανῆ προσωπεῖα, ὅπως ἰνστιτούτα ψυχολογίας ἢ ψυχοθεραπείας ἢ ἀναπτύξεως τοῦ νοῦ, ἢ ἐναλλακτικῶν θεραπειῶν κ.ἄ.

³ Τοῦ ἰδίου, *Νεοφανεῖς αἰρέσεις - καταστροφικές λατρεῖες*, σ. 39.

Κάτω, από όλες αυτές τις «ταμπέλλες», και πολλές άλλες ακόμη, κρύπτουν τήν αληθινή τους ταυτότητα και τούς πραγματικούς σκοπούς τους και συχνά μιά επικίνδυνη και καταστρεπτική δραστηριότητα, προσηλυτίζοντας – δηλαδή θυματοποιώντας - εύκολότερα νέους κυρίως ανθρώπους. Μέ τον τρόπο αυτό αποδεικνύονται πιά ύπουλες και πιά επικίνδυνες από τά ναρκωτικά, όπου ο χρήστης τους γνωρίζει τουλάχιστον, όχι μόνο περί τίνος ακριβώς πρόκειται - αλλά δέν έχει δυστυχώς τή δύναμη νά τό απορρίψει αλλά και γιά τίς καταστροφικές συνέπειες γι' αυτόν και τόν θανάσιμο κίνδυνο πού έλοχεύει στή χρήση τους. Στήν περίπτωση όμως τών «ψυχοναρκωτικών» ή απειλή και οί κίνδυνοι δέν είναι εμφανείς. Δέν γίνεται εύκολα αποδεκτό και φανερό τό γεγονός ότι, μέ τήν ένταξη σέ μιά ολοκληρωτική παραθρησκευτική «σέκτα» απειλούνται μέ διάβρωση, όχι μόνο τό Ορθόδοξο φρόνημα αλλά και ή ψυχοσωματική υγεία τών όπαδών, καθώς και όλοι οί τομείς τής κοινωνικής ζωής. Και δυστυχώς, αυτή ή έντύπωση επικρατεί, όχι μόνο στα ίδια τά θύματα, αλλά πολλές φορές και στίς οικογένειές τους, στόν κοινωνικό περίγυρο και στίς αρμόδιες Αρχές. Έχομε λοιπόν ενώπιόν μας ένα σοβαρό πρόβλημα, όχι μόνο θρησκευτικό και πνευματικό αλλά και κοινωνικό, πού εξελίσσεται σέ μιά επί πλέον μάστιγα και απειλή γιά τήν νέα κυρίως γενιά. Γιά τήν Έκκλησία βεβαίως (και αυτό πρωτίστως μάς ενδιαφέρει) δημιουργείται ένα σοβαρώτατο και σέ συνεχή διόγκωση ποιμαντικό πρόβλημα.

Όπως μέ τή χρήση τών παραισθησιογόνων ουσιών ο χρήστης ζει σέ απόλυτη δουλεία και έξάρτηση, έτσι και στίς σέκτες τό θύμα ζει και κινείται κάτω από τόν πλήρη έλεγχο του γκουρου ή του αρχηγου, σέ συνθήκες φρικτής δουλείας. Ο αρχηγός, ο οποίος είναι περιβεβλημένος μέ θεϊκή αυθεντία, είτε αυτός ονομάζεται γκουρου ή θεϊκός διδάσκαλος, είτε μεσσίας (ακόμη και χριστός), έχει απόλυτη έξουσία πάνω σέ όλες τίς πτυχές τής προσωπικότητας του όπαδου, μηδέ τής καθαρά ιδιωτικής και προσωπικής ζωής του εξαιρουμένης. Υπάρχουν παραθρησκευτικές ομάδες πού καθορίζουν, φερ' ειπείν, ποιός ποιά και πότε θά νυμφευθῆ (χωρίς νά γνωρίζονται προηγουμένως μεταξύ τους), όπως στήν περίπτωση τής «Ένωτικής Έκκλησίας» του νοτιοκορεάτη ψευδομεσσία Σάν Μιούνγκ Μούν. Άλλες πού έλέγχουν στενά τήν ζωή τών όπαδών τους, ακόμη και στίς λεπτομέρειές της, ή πού οί όπαδοί τους αστυνομεύουν τήν προσωπική ζωή άλλων όπαδών ή δημοσίων προσώπων⁴. Σχεδόν όλες απαιτούν πλήρη ύποταγή στήν ομάδα ή στόν αρχηγό, αποκοπή από τό οικογενειακό περιβάλλον, τίς σπουδές, τό επάγγελμα και τήν αφίερωση στόν «σκοπό» τής ομάδας, ο οποίος ταυτίζεται δηθεν μέ τή «σωτηρία του κόσμου». Άλλες

⁴ Ένα τέτοιο παράδειγμα έφερε στό φώς ή έρευνα, τό 1995, του Αντιεισαγγελέα κ. Ιωάν. Αγγελῆ, στα αρχεία τής «Σαηεντολογίας», πού λειτουργούσε τότε μέ τόν τίτλο «Κέντρο Έφηρμοσμένης Φιλοσοφίας Ελλάδος».

ἀπαιτοῦν ἔγγραφο παραχώρηση τῶν περιουσιακῶν στοιχείων τῶν ὁπαδῶν τους, καί ἄλλες ἀκόμη καί ἐνυπόγραφο δήλωση παραίτησής τους ἀπό εὐθύνη τῆς ομάδας γιά τυχόν αὐτοκτονία τους μέσα σ' αὐτή. Δέν εἶναι λίγες ἐκεῖνες οἱ ομάδες πού ἐξευτελίζουν τήν προσωπικότητα καί τήν ἀξιοπρέπεια τῶν ὁπαδῶν τους ἐκβιάζοντάς τους μέ ἐξομολογήσεις γραπτές ἢ μέ ὁμαδικά ὄργια καί ἄλλες ταπεινωτικές πράξεις, ἢ τούς ὑποβάλλουν ἀποφάσεις αὐτοκτονίας.

Βεβαίως, γιά νά ἀποδεχτεῖ κάποιος ἀδιαμαρτύρητα ὅλες αὐτές τίς ὑποχρεώσεις, τίς ἐντολές καί τίς ἀπαγορεύσεις πού τοῦ ἐπιβάλλει ὁ ἀρχηγός ἢ ἡ ομάδα, πρέπει νά ὑποστεῖ προηγουμένως, μέ εἰδικά ἐπεξεργασμένες τεχνικές, τή διαβρωτική διεργασία μιᾶς ψυχοφθόρου διδασκαλίας τῆς ομάδας στήν ὁποία ἀνήκει καί νά παραδώσει, ὑπό τήν ἐπήρειά της, τήν προσωπικότητά του καί τή ζωή του στά χέρια τοῦ γκουρού ἢ τοῦ «μεσσία». Αὐτό χαρακτηρίζεται διεθνῶς ὡς «χειρισμός τοῦ νοῦ» ἢ «πλύση ψυχῆς».

Μεγάλη σημασία δίνεται ἀπό τίς ομάδες αὐτές στήν ἀπομόνωση καί στήν ἀποκοπή τοῦ ὁπαδοῦ ἀπό τό παρελθόν του καί ἀπό τό οἰκογενειακό περιβάλλον του. Μέ τόν τρόπο αὐτό ἐπιδιώκουν νά ἐξουδετερώσουν τήν καταλυτική δύναμη πού ἔχουν γιά τό θῦμα οἱ ἀναμνήσεις του ἀπό τίς οἰκογενειακές, παραδοσιακές καί φιλικές στιγμές τοῦ παρελθόντος, οἱ ὁποῖες εἶναι πιθανό νά συγκλονίσουν τό θῦμα καί νά τό ὀδηγήσουν σέ «πισωγύρισμα», τό ὁποῖο γι' αὐτό μέν εἶναι σωτηρία, γιά τήν ομάδα ὅμως εἶναι «ζημιά».

Σέ τί λοιπόν διαφέρουν οἱ παραθρησκευτικές ομάδες - τά «ψυχοναρκωτικά» - ἀπό τίς ἐξαρτησιογόνες οὐσίες - τά «ναρκωτικά» - καί τούς διακινητές τους; Ὅπως ὁ ἐξαρτημένος ἀπό τίς ἐξαρτησιογόνες οὐσίες εἶναι ἔτοιμος νά κάνει τό πᾶν προκειμένου νά ἀποκτήσει τή «δόση» του, ἔτσι καί ὁ ὁπαδός - θῦμα τῶν σεκτῶν εἶναι ἔτοιμος - θά ἀναφέραμε καλύτερα: προγραμματισμένος- νά κάνει τυφλά καί χωρίς καμιά ἀντίσταση ὅ,τι τόν διατάξει ὁ ἀρχηγός ἢ ἡ ομάδα, ἀκόμη καί τήν πιό ἀπονεννημένη πράξη. Καί τοῦτο γιατί ἔχει δυστυχῶς καταντήσει ἄβουλο ὄργανο στά χέρια κάποιων ἀδίστακτων διακινητῶν ἐπικίνδυνων «ψυχοναρκωτικῶν», πού κρύπτονται κάτω ἀπό τά πλέον ἀπίθανα «θρησκευτικά» ἢ ἄλλα προσωπεῖα, μέ διδασκαλίες οἱ ὁποῖες στήν πραγματικότητα εἶναι τεχνικές χειραγώγησης καί ὑποδούλωσης ἀνύποπτων ἀνθρώπων.

Ἔχει διαπιστωθεῖ ἀπό ἐξέχοντες ἐρευνητές τοῦ φαινομένου αὐτοῦ, ὅτι σέ μερικές σέκτες ἀναπτύσσονται «ἐγκληματικά δόγματα», πού προδιαθέτουν, ἐτοιμάζουν ἢ ὀδηγοῦν τούς ὁπαδούς τους σέ ἐγκληματικές δραστηριότητες καί πράξεις. Αὐτή τήν ἐπισήμανση κάνει καί τό Εὐρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στό Ψήφισμά του τοῦ ἔτους 1996, ὅπως θά δοῦμε καί παρακάτω. Ἄλλωστε, στήν ἴδια τήν πατρίδα μας ζήσαμε, τό 1993, τήν

όδυνηρή πραγματικότητα φρικτών ἐγκλημάτων ἀπό Ἕλληνες «νεοσατανιστές», οἱ ὅποιοι διέπραξαν ἀκόμη καί ἀνθρωποθυσίες ὑπό τήν ἐπήρεια τῶν «ἐγκληματικῶν δογμάτων» τοῦ «νεοσατανισμοῦ».

Από τή ἄλλη πλευρά, μέ τίς καλά μελετημένες τεχνικές χειραγώγησης, ὀδηγεῖται τό θῦμα μέ «πειστικό» τρόπο, νά ἀποδεχθεῖ ὅτι μπροστά του βρίσκεται ἡ σίγουρη «λύση» ὅλων τῶν προβλημάτων του. Αὐτή πού δῆθεν δέν μπόρεσαν νά τοῦ δώσουν ἡ οἰκογένειά του, ἡ παιδεία του, ἡ θρησκεία του, ἡ κοινωνία, τό «σύστημα» μέσα στό ὅποιο μέχρι τώρα ἔζησε. Ὅλοι αὐτοί οἱ θεσμοί ἐνοχοποιοῦνται καί ἀπορρίπτονται γιά νά ἔλθῃ στή θέση τους ἡ νέα «οἰκογένεια», δηλαδή ἡ ὁμάδα μέ τόν ἀρχηγό της. Ὅποιος πιστέψει σ' αὐτές τίς σαγηνευτικές καί βεβαίως ἀπατηλές ὑποσχέσεις, θά ἀκολουθήσει «ναρκωμένος» τόν δρόμο πού νομίζει ὅτι ἀνοιξε μπροστά του, γιά νά τοῦ δώσει τό «νόημα τῆς ζωῆς». Καί ὅταν καταλάβει τό λάθος του - ἂν ποτέ μπορέσει νά συνειδητοποιήσει τήν πραγματικότητα - τότε θά εἶναι πιθανῶς πολύ ἀργά.

4. Ποιός φταίει;

Συχνά κάνομε τό λάθος νά ἀποδίδουμε τήν προσχώρηση στίς διάφορες νεοφανεῖς αἱρέσεις σέ ἀφέλεια, σέ μειωμένη διανοητική ἱκανότητα, ἢ σέ ψυχολογικά προβλήματα, τῶν ὑποψηφίων θυμάτων. Ἡ ἀποψη αὐτή, ἀφ' ἑνός μὲν, ὑπεραπλουστεύει τό πρόβλημα, ἀφ' ἑτέρου, ὑποκρύπτει πιθανή προσπάθεια ὑπεκφυγῆς ἀπό τίς δικές μας εὐθύνες. Χωρίς νά ἀποκλείουμε καί τέτοιες περιπτώσεις – πού εἶναι ἐλάχιστες-, πρέπει νά ἀναζητήσουμε καί ἄλλα βαθύτερα καί σοβαρότερα αἷτια. Ἡ προσχώρηση σέ μιά νεοφανῆ αἵρεση, συνήθως, δέν ὀφείλεται σέ προσωπικά ἢ ψυχολογικά προβλήματα, δημιουργεῖ ὅμως συχνά τέτοιου εἶδους προβλήματα σέ ὅσους ἐντάσσονται σ' αὐτή.

Ὁ ὁποιοσδήποτε μπορεῖ νά πέσει θῦμα τῶν ὁμάδων αὐτῶν. Ἀκόμη καί ὁ «θρησκευόμενος» ἄνθρωπος, ὅταν ἔχει ἐπιφανειακή ἢ ἐλλιπῆ γνώση τῆς πίστεώς του, κινδυνεύει νά ἐμπλακεῖ σέ τέτοιες ὁμάδες, συγχέοντας τήν ἀλήθεια - πού πιθανῶς ἐλλιπῶς ἢ οὐδόλως ἔχει φροντίσει νά γνωρίσει - μέ τό ψεῦδος καί τήν πλάνη, προσπαθώντας νά συμβιβάσει τά ἀσυμβίβαστα. Ἐπειτα, ἡ μοναξιά, ἡ εὐπιστία, ἡ ἀβεβαιότητα, ἡ ἀπογοήτευση, ἡ μελαγχολία, ἡ ἀπομάκρυνση ἀπό τό οικογενειακό περιβάλλον (π.χ. φοιτητές, στρατευμένοι, ξενιτεμένοι), ἡ ἀπόλυση ἀπό τήν ἐργασία, οἱ διακοπές, ἡ ἀσθένεια καί ἡ παραμονή σέ νοσοκομεῖο, τό πένθος, κ.ἄ., μποροῦν νά ἀποτελέσουν καταστάσεις «ὑψηλοῦ κινδύνου».

Σ' αὐτά πρέπει νά προστεθοῦν ὁ ἔντονος μεταφυσικός προβληματισμός τοῦ σύγχρονου ἀνθρώπου καί οἱ ὑπαρξιακές ἀνησυχίες του, ὅ,τι, δηλαδή, ἐννοοῦμε μιλώντας γιά «ἀναζήτηση νοήματος ζωῆς», ὁ ὑπαρξιακός φόβος, ἡ ἀνασφάλεια καί ἡ ἀβεβαιότητα, ἡ δίψα γιά ἀγάπη

καί ζεστασιά, ή περιέργεια, ή άγνοια, ή ανάγκη, ή ροπή πρὸς τό ξένο καί τό έξωτικό, ή δίψα γιά έμπειρίες, γιά ήδονή, δόξα, πλοῦτο κ.ο.κ., ὁ έντονος μεταφυσικός προβληματισμός τοῦ σύγχρονου ανθρώπου καί οἱ ύπαρξιακές άνησυχίες του, ὅ,τι, δηλαδή, έννοοῦμε μιλώντας γιά «άναζήτηση νοήματος ζωής», ὁ ύπαρξιακός φόβος, ή ανασφάλεια καί ή άβεβαιότητα, ή δίψα γιά άγάπη καί ζεστασιά, ή περιέργεια, ή άγνοια, ή ανάγκη, ή ροπή πρὸς τό ξένο καί τό έξωτικό, ή δίψα γιά έμπειρίες, γιά ήδονή, δόξα, πλοῦτο κ.ο.κ., πού εύκολα μποροῦν νά σαγηνεύσουν νέους κυρίως ανθρώπους. Εἶναι, δηλαδή, οἱ κρίσιμες έκεινες καταστάσεις ὅπου δημιουργοῦνται κενά, προβληματισμοί, σοβαρά προβλήματα, στά ὅποια οἱ άνθρωποι ζητοῦν διέξοδο. Τότε κυρίως μπορεῖ νά παρουσιαστεῖ - ὡς ἀπό μηχανῆς θεός - ὁ άνθρωπος τῆς αἴρεσης, ὁ διακινητής τῶν «ψυχοναρκωτικῶν», πού θά εφαρμόσει τήν τεχνική τοῦ «βομβαρδισμοῦ άγάπης» καί θά ύποσχεθεῖ στό ύποψήφιο θύμα του τή λύση ὅλων τῶν προβλημάτων του. Τό «ένδιαφέρον» πού θά επιδείξει ὁ εκπαιδευμένος προσηλυτιστής γιά συζήτηση ύπαρξιακῶν προβλημάτων τοῦ ύποψηφίου θύματος καί ή συμπαράσταση τῆς στιγμῆς, καί ένδεχομένως ή ύπόσχεση γιά προσφορά βοήθειας, θά επιτύχουν εύκολότερα τόν προσηλυτισμό.

Δυστυχῶς, οἱ εύκαιρίες εἶναι πολλές: «Ο προσηλυτισμός τοῦ θύματος μπορεῖ νά γίνει ὅπουδήποτε: στό δρόμο, στή βιβλιοθήκη, στό ταχυδρομεῖο, στή στρατιωτική μονάδα, στό γραφεῖο, στό σπίτι, στά γυμνάσια, στά λύκεια. Σέ έκδηλώσεις γιά άστέγους, πτωχοῦς, άναξιοπαθοῦντες, καταπολέμησης ναρκωτικῶν, προστασίας τοῦ περιβάλλοντος, εἰρήνης. Σέ θεραπευτήρια καί νοσοκομεῖα, σέ γυμναστήρια καί ινστιτοῦτα, σέ φροντιστήρια καί σπουδαστικές ένώσεις...καί ὅπου συγκεντρώνονται πολλοί νέοι. Σέ συνέδρια, σεμινάρια αὐτοβελτίωσης, σέ πάρτυ... έντρα διασκεδάσεως, γήπεδα, συναυλίες, ντισκοτέκ, φεστιβάλ μουσικῆς. Ακόμη καί στίς δημόσιες ύπηρεσίες ὅπου στρατευμένα μέλη δροῦν συστηματικά»⁵.

Ἡ Ζ' Πανορθόδοξη Συνδιάσκεψη Ἐντεταλμένων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καί Ἱερῶν Μητροπόλεων γιά θέματα αἰρέσεων καί παραθρησκείας, πού συνήλθε στήν Αλίαρτο Βοιωτίας (20-26.9.95) σημειώνει γιά τίς παγίδες πού στήνουν οἱ διάφορες παραθρησκευτικές ὁμάδες τά ἑξῆς: «Οἱ ἀποκρυφιστικές ὀλοκληρωτικές ὁμάδες ύπόσχονται "δύναμη", "γνώση", "έπιρροή", "έμπειρίες". Τό ἄτομο καθοδηγεῖται νά πιστέψει ὅτι μέσα ἀπό τίς τεχνικές τῆς ὁμάδας θά γίνει ἀνώτερο ἀπό τούς ἄλλους ανθρώπους, ὅτι θά ἀναπτύξει ὅλες τίς δυνάμεις πού κρύβει μέσα του καί δέν τό γνωρίζει, ὅτι θά φθάσει σ' ἓνα ἀνώτερο ἐξελικτικό επίπεδο, ὅτι θά επιβάλλει στους ἄλλους ανθρώπους νά τό ύπολογίζουν καί νά τό φοβοῦνται, ὅτι δέν θά χρειάζεται νά ύπακούει σέ ὅποιαδήποτε αὐθεντία

⁵ Ι. Μηλιώνη «Καταστροφικές λατρείες, Νέα Ἐποχή», φυλλάδιο «Τά Νέα τοῦ Ἐργαστηρίου», τ. 3, σ. 7.

(γονεῖς, δασκάλους κ.ο.κ.) ἢ νά συμμορφώνεται μέ ὅποιουσδήποτε ἠθικούς κανόνες· ὅτι δέν θά ἔχει καμμία ἢ κανέναν ἀνάγκη, ὅτι τελικά θά γίνει ὑπεράνθρωπος, "Θεός"! Ὅλες οἱ ἐπιθυμίες του θά ἐκπληρώνονται αὐτοστιγμεί. Θά κάνει ὅ,τι θέλει. Ἡ θέλησή του θά εἶναι ὁ μοναδικός νόμος»⁶.

Μέ ὅλες αὐτές τίς ὑποσχέσεις δημιουργεῖται στό ὑποψήφιο θῦμα μιά ἀπατηλή προσδοκία γιά τήν ἱκανοποίηση σειρᾶς πόθων του καί τήν λύση τῶν προβλημάτων του καί ἡ ψευδαίσθηση ὅτι ἀνήκει σέ μιά τάξη ἐκλεκτῶν, δυνατῶν, ἐπιτυχημένων ἀνθρώπων, γιατί ὄχι, καί «σωτήρων» τῆς ἀνθρωπότητας. Ἡ κατάσταση αὐτή εἶναι ἀνάλογη μέ τίς ψευδαισθήσεις καί τούς ψεύτικους «παραδείσους» πού δημιουργοῦνται στό θῦμα τῶν «ναρκωτικῶν», κάτω ἀπό τήν ἐπήρεια τῶν ἐξαρτησιογόνων οὐσιῶν.

Οἱ νεοφανεῖς αἱρέσεις, ὅπως καί οἱ ἔμποροι τῶν «ναρκωτικῶν», ἐκμεταλλεύονται ὅλα τά κενά, πνευματικά, ὑπαρξιακά καί κοινωνικά, τά ὁποῖα ἔχουν δημιουργηθεῖ σέ μιά ἐποχή γενικώτερης κρίσης, στήν ὁποία ζοῦμε. Δέν πρέπει νά διστάσουμε νά ὁμολογήσουμε ὅτι αὐτή τῆ βαθειά πνευματική, πολύπλευρη καί πολύμορφη κρίση ἀξιῶν, πού ἀντιμετωπίζει ὁ δυτικός πολιτισμός μας καί ἡ παγκόσμια κοινότητα γενικώτερα, ἐκμεταλλεύονται οἱ αἱρέσεις γιά νά «λανσάρουν» τίς δικές τους «λύσεις» καί νά «πλανήσουν πολλούς».

Ὅπως ὅμως, γιά νά ἀπεξαρτηθεῖ τό ἐξαρτημένο ἀπό τίς θανατηφόρες οὐσίες ἄτομο πρέπει νά ἀναζητηθοῦν καί νά ἐντοπισθοῦν τά βαθύτερα αἷτια πού τό ὀδήγησαν σ' αὐτές, κατά τόν ἴδιο τρόπο καί γιά νά ἐλευθερωθοῦν τά θύματα τῶν ὀλοκληρωτικῶν παραθρησκευτικῶν ὁμάδων καί τῶν καταστροφικῶν «λατρεῶν» ἀπό τά δίκτυα τῆς πλάνης πρέπει νά ἐντοπισθοῦν καί νά θεραπευθοῦν οἱ βαθύτερες καί πραγματικές αἰτίες – τά κενά - πού τό ὀδήγησαν στήν ἀναζήτηση μιᾶς δῆθεν λύσης, ἐνῶ οὐσιαστικά τά ἐγκλώβησαν σέ σκοτεινές, ἀδιέξοδες καί θανατηφόρες ἀτραπούς⁷.

5. Οἱ καταστροφικές συνέπειες

Ἡ Ζ' Πανορθόδοξη Συνδιάσκεψη, στήν ὁποία ἀναφερθήκαμε πιό πάνω, καταγράφει στά Πορίσματά της μιά σειρά ἀρνητικῶν καί καταστροφικῶν συνεπειῶν γιά τούς ὁπαδούς - θύματα τῶν παραθρησκευτικῶν ὁμάδων ἀπό τήν ἔνταξή τους σ' αὐτές⁸.

⁶ Ὁμάδες ἀσυμβίβαστες μέ τήν Ὁρθόδοξη Πίστη, σσ. 90, 91.

⁷ Βλ. περισσότερα: π. Α. Ἀλεβιζοπούλου, *Νεοφανεῖς αἱρέσεις καταστροφικές λατρεῖες*, μν. ἔργ., σ.18.

⁸ Στή σύνταξη τῶν Πορισμάτων τῆς Ζ' Συνδιασκέψεως ὑπῆρξε καθοριστικός ὁ ρόλος τοῦ μακαριστοῦ π. Ἀντωνίου Ἀλεβιζοπούλου, ὁ ὁποῖος ἦταν ὁ κύριος συντάκτης τῶν

Είναι ιδιαίτερα έντυπωσιακή ή διαπίστωση ότι οί αρνητικές και καταστροφικές συνέπειες πού πλήττουν τά θύματα τῶν ολοκληρωτικῶν αἱρέσεων δέν διαφέρουν ἀπό ἐκείνες πού συνοδεύουν τά θύματα τῶν παραισθησιογόνων καί ἐξαρτησιογόνων οὐσιῶν. Χωρίς ἀμφιβολία θά μπορούσαμε νά ποῦμε ὅτι εἶναι κοινές καί στίς δύο περιπτώσεις. Καταγράφουμε ἐδῶ τίς σημαντικότερες ἀπ' αὐτές⁹:

1) Ἀπώλεια τῆς προσωπικῆς σκέψεως, κρίσεως, βουλήσεως καί μείωση τῶν διανοητικῶν ἱκανοτήτων.

2) Διαρκῆς αἴσθηση ἔντονου ἄγχους καί ἀγωνίας.

3) Ἀντιστροφή τῆς θεώρησης τοῦ νοήματος ζωῆς.

4) Μόνιμο αἴσθημα ψυχικῆς ἀνισορροπίας καί ἀνασφάλειας.

5) Ἀπώλεια σωματικοῦ βάρους σέ σύντομο χρονικό διάστημα μέ ταυτόχρονα δείγματα διανοητικῆς καί σωματικῆς ἐξάντλησης.

6) Σοβαρές ψυχοσωματικές βλάβες.

7) Καχυποψία καί βίωση συνεχοῦς κατάστασης τρόμου σέ σχέση μέ τόν ἔξω κόσμο.

8) Μόνιμη ληθαργική κατάσταση λόγω ἔντονου κλονισμοῦ καί ὑπερβολικῆς στέρησης.

9) Φυγή ἀπό τήν πραγματικότητα, μέ ἔντονες τάσεις ἀπομόνωσης.

10) Ἐλεγχόμενη σκέψη.

11) Ἐλεγχόμενη δράση.

12) Κατεστραμμένη αὐτοεκτίμηση.

13) Ἀδυναμία λήψης ἀποφάσεων σέ προσωπικό ἐπίπεδο.

14) Σταδιακή ἀλλοίωση ἐξωτερικῆς ἐμφάνισης.

15) Ἐντονο αἴσθημα φόβου.

16) Αἴσθημα ἀπογνώσεως μέ τάσεις καταστροφῆς, αὐτοκαταστροφῆς, αὐτοακρωτηριασμοῦ καί αὐτοκτονίας.

17) Καταστροφή τῆς ἱκανότητος γιά δημιουργία διαπροσωπικῶν σχέσεων.

18) Ἀντικοινωνική καί ἐξωκοινωνική συμπεριφορά.

Νομίζομε ὅτι, μιά ἀπλή σύγκριση αὐτῆς τῆς εἰκόνας, πού χαρακτηρίζει συνήθως ἕναν ὑπόδουλο καταστροφικῆς λατρείας μέ τήν εἰκόνα τοῦ ἐξαρτημένου ἀπό ναρκωτικές οὐσίες ἀποδεικνύει, ἀφ' ἑνός μὲν, τή βαρύτητα τῆς καταστάσεως καί ἀφ' ἑτέρου, τή δυσκολία τῆς θεραπείας τοῦ προβλήματος καί στίς δύο περιπτώσεις.

Ὁργάνωση, πού ἀσχολεῖται μέ τήν ἀντιμετώπιση τοῦ προβλήματος τῶν σεκτῶν, καταγράφει τίς ἴδιες περίπου, δυνητικά, συνέπειες πάνω στήν προσωπικότητα τῶν θυμάτων ἀπό τήν ἔνταξή τους σέ μιά σέκτα: «Ἀπώλεια

κειμένων αὐτῶν, πού προέρχονται ἀπό τή βαθειά καί κοπιώδη ἔρευνά του στά θέματα τῶν νεοφανῶν αἱρέσεων.

⁹ Βλέπε περισσότερα στό «Ὁμάδες ἀσυμβίβαστες μέ τήν Ὁρθόδοξη Πίστη», Ζ' Πανορθόδοξη Συνδιάσκεψη Ἐντεταλμένων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καί Ἱερῶν Μητροπόλεων διά θέματα αἱρέσεων καί παραθρησκείας», σσ. 92 κέξ.

ἐλεύθερης βούλησης - αταστροφή οἰκογενειακῶν δεσμῶν - Ἀλλαγὴ προσωπικότητας - Παραισθήσεις, πανικός, ἐνοχή, φόβος - Ἀπώλεια φίλων - Μείωση διανοητικῆς ἰκανότητας, λεξιλογίου, αἴσθησης τοῦ χιούμορ - ἀκὴ ὑγεία - ἀκὴ κρίση - Ἀπώλεια χρημάτων»¹⁰.

Ἐπίσης, ἀμερικανικὴ ὀργάνωση, ἡ ὁποία ἀσχολεῖται μὲ τὸ πρόβλημα, δίνοντας τὸν ὀρισμὸ τῆς «καταστροφικῆς λατρείας», ἐπισημαίνει καὶ τίς ἀρνητικὲς συνέπειες πού ἀπειλοῦν τοὺς ὁπαδούς: « αταστροφικὴ λατρεία εἶναι μιὰ ὁμάδα ἢ κίνημα πού ἐπιδεικνύει μιὰ μεγάλη ἢ ὑπερβολικὴ ἀφοσίωση ἢ ἀφιέρωση σὲ ἓνα πρόσωπο, ἰδέα, ἢ ἀντικείμενο, πού χρησιμοποιοῦ ἀνήθικα παραποιημένες τεχνικὲς πειθοῦς καὶ ἐλέγχου... μὲ σκοπὸ νὰ προαγάγει τοὺς σκοποὺς τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ὁμάδας μὲ ἀποτέλεσμα τὴν πιθανή ἢ βέβαιη βλάβη τῶν ὁπαδῶν, τῶν οἰκογενειῶν τους καὶ τῆς κοινωνίας»¹¹.

Οἱ καταστροφικὲς αὐτὲς συνέπειες εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα τῶν μεθοδεύσεων καὶ τῶν διαφόρων τεχνικῶν «διανοητικοῦ χειρισμοῦ», πού ἐφαρμόζουν πολλές παραθρησκευτικὲς ὀλοκληρωτικὲς ὁμάδες, ὥστε νὰ μποροῦμε νὰ κάνουμε λόγο γιὰ διάλυση τῆς ἀνθρώπινης προσωπικότητας, καταρράκωση τῆς ἀνθρώπινης ἀξιοπρέπειας, στέρηση τῆς ἐλευθερίας καὶ ἡ καταστροφή τῶν κοινωνικῶν σχέσεων. Αὐτό, ὅπως ἔχομε ἤδη σημειώσει, ἐπιτυγχάνεται εὐκολώτερα μὲ τὴν ἀποκοπή τῶν θυμάτων ἀπὸ τὸ οἰκογενειακό, ἐπαγγελματικὸ καὶ κοινωνικὸ περιβάλλον τους, τὸ ὁποῖο χαρακτηρίζεται ἐχθρικό ἢ διαβολικό, καὶ τὸν ἐξαναγκασμὸ τους νὰ ἐκτελοῦν, παρὰ τὴ θέλησή τους, τίς ἐντολὲς τοῦ ἀρχηγοῦ καὶ τῆς ὁμάδας, πιστεύοντας ὅτι ἔτσι ὑπηρετοῦν τὸ καλὸ τῆς ἀνθρωπότητας.

Γι' αὐτὸ πολλές παραθρησκευτικὲς ὁμάδες χαρακτηρίζονται διεθνῶς ὡς «ὀλοκληρωτικὲς ὁμάδες», «ὁμάδες διανοητικοῦ χειρισμοῦ», «τεχνικὲς γιὰ τὴν μεταμόρφωση τῆς σκέψης», «τεχνικὲς πλύσεως ψυχῆς», «ψυχολατρεῖες», «καταστροφικὲς λατρεῖες», «ἐλευθεριοκτόνες ὁμάδες» κ.ἄ.

Γιὰ νὰ χρησιμοποιήσουμε καὶ πάλι τὴ σκέψη τοῦ π. Ἀντ. Ἀλεβιζοπούλου, «Ἄν οἱ νέοι ἄνθρωποι, ἔξω ἀπὸ τὴν ὀργάνωση (δηλ. πρὶν ἐνταχθοῦν σ' αὐτή), ἀπέρριπταν κάθε αὐθεντία καὶ τίς ἐπιταγὲς της, καθὼς καὶ τὴν ὁποια χεираγωγήση, τώρα, μέσα στὴν ὁμάδα, μὲ τίς προσεκτικὲς μεθοδεύσεις της, ὀδηγοῦνται σὲ ἀπόλυτη ὑποταγὴ τὴν ὁποία ἐκλαμβάνουν ὡς ἀποτέλεσμα "ἐλεύθερης συγκατάθεσης" καὶ "ἐλεύθερης ἐπιλογῆς". Δὲν εἶναι σὲ θέση νὰ ἀντιληφθοῦν τίς μεθοδεύσεις αὐτὲς καὶ τὴν πλύση ἐγκεφάλου πού ὑφίστανται»¹².

Εἶναι λοιπὸν ἐκτός πάσης ἀμφιβολίας ὅτι εἶναι ταυτόσημες οἱ καταστροφικὲς συνέπειες, τόσο γιὰ τοὺς χρῆστες τῶν «ναρκωτικῶν», ὅσο καὶ γιὰ τὰ θύματα τῶν σεκτῶν - «ψυχοναρκωτικῶν».

¹⁰ Ἀπὸ τὸ ἔντυπο τῆς CAN, Cult Awareness Network.

¹¹ Ἀπὸ τὸ βιβλίον τῆς A.F.F., Cults and Psychological Abuse, σσ. 68, 69.

¹² π. Ἀντ. Ἀλεβιζοπούλου, Νεοφανεῖς αἱρέσεις καταστροφικὲς λατρεῖες, μν. ἔργ., σ. 251.

Κατά συνέπεια, όσο δύσκολος είναι ο απεγλωβισμός και η απεξάρτηση ενός ναρκωμανούς από τις παραισθησιογόνες ουσίες, άλλο τόσο είναι δύσκολη ή απελευθέρωση ενός θύματος ολοκληρωτικής αίρέσεως, από τη στιγμής υποδούλωσή του σ' αυτή και τους καταστρεπτικούς γι' αυτό μηχανισμούς της.

6. Και τά «Ψυχοναρκωτικά» αποτελούν κοινωνικό πρόβλημα

Για την αντιμετώπιση της μάστιγας των «ναρκωτικών» έχει κινητοποιηθεί η παγκόσμια Κοινότητα, διεξάγεται ένας οργανωμένος αγώνας και έχουν ληφθεί σημαντικές πρωτοβουλίες, καίτοι τά αποτελέσματα δέν είναι τά αναμενόμενα. Είναι παρήγορο, ότι από Διεθνείς Οργανισμούς έχει διαπιστωθεί πλέον ότι και η διακίνηση των «ψυχοναρκωτικών» δημιουργεί εξίσου παρόμοιους κινδύνους για τη ψυχική αλλά και τη σωματική υγεία των πολιτών και έδω και μερικά χρόνια άρχισαν νά λαμβάνονται μέτρα για την αντιμετώπιση του προβλήματος.

Έτσι, τό Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, τό Συμβούλιο της Εϋρώπης και πολλά Ευρωπαϊκά Κοινοβούλια (Γαλλίας, Γερμανίας, Βελγίου, Αυστρίας, Αγγλίας, Ισπανίας, Έλβετίας κ.ά.) αντιμετωπίζουν τη δραστηριότητα διαφόρων σεκτών ως ιδιαίτερα σοβαρό κοινωνικό πρόβλημα, καθ' όσον θεωρούν ότι πολλές απ' αυτές αποτελούν απειλή, όχι μόνο για τά άτομα πού εντάσσονται σ' αυτές και για τίς οικογενειές τους αλλά και για την ασφάλεια του Κράτους και τούς δημοκρατικούς θεσμούς και παραβιάζουν τά ανθρώπινα δικαιώματα και τη θρησκευτική έλευθερία.

- Τό Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ήδη από τό έτος 1984, έχει εκδώσει τρία Ψηφίσματα (22.5.84, 29.2.96 και 17.2.98), μέ τά όποια έκφράζει την άνησυχία του για τη δραστηριότητα των σεκτών, και καλεϊ τά κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένώσεως, όχι μόνο νά ασχοληθούν μέ τό πρόβλημα αλλά και νά λάβουν τά αναγκαϊα μέτρα για την προστασία των πολιτών τους. Μεταφέρουμε έδω μία μόνο παράγραφο από τό σημαντικώτατο Ψήφισμα του 1996:

«Άρθρο Ε: (Τό Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο) θεωρεϊ ότι όρισμένες σέκτες, πού δροϋν στό πλαίσιο διασυνοριακού δικτύου εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επιδίδονται σέ παράνομες ή έγκληματικές δραστηριότητες και σέ παραβιάσεις των δικαιωμάτων του ανθρώπου, όπως σέ κακομεταχείριση, σεξουαλική βία, έγκλεισμούς, σωματεμπόριο, ενθάρρυνση επιθετικής συμπεριφορās, μέχρι και προπαγάνδα ρατσιστικών ιδεολογιών, σέ φορολογικές άπάτες, μεταφορές κεφαλαίων, εμπόριο όπλων, διακίνηση ναρκωτικών, παραβίαση του δικαιώματος της εργασίας ή σέ παράνομη άσκηση της ιατρικής, κ.λπ.».

Στην Ελλάδα, ενώ, έστω και ανεπαρκώς, αναπτύσσονται διάφορες

πρωτοβουλίες για την αντιμετώπιση της μάστιγας τών «ναρκωτικῶν», πού πλήττει νέους κυρίως ἀνθρώπους, δυστυχῶς δέν ἔχει γίνει ἀντιληπτός ὁ σοβαρός κίνδυνος πού ἀπειλεῖ ἐξίσου τή νεολαία μας, ἀπό τή δραστηριότητα τῶν παραθρησκευτικῶν ὀλοκληρωτικῶν ομάδων. Οἱ ἀρμόδιες καί ὑπεύθυνες Ἑλληνικές Ἀρχές γιά τήν προστασία τοῦ Πολίτη καί τῶν ἔννομων ἀγαθῶν δέν ἔχουν ἀντιληφθεῖ ἐπαρκῶς τό πρόβλημα καί δέν ἀκολουθοῦν τό παράδειγμα τῶν ἄλλων χωρῶν τῆς Ἐνωμένης Εὐρώπης, οἱ ὁποῖες, χωρίς νά μειονεκτοῦν σέ δημοκρατική εὐαισθησία καί μέσα στά πλαίσια τοῦ σεβασμοῦ τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων καί τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας, ἔχουν λάβει σοβαρά μέτρα προστασίας τῶν πολιτῶν τους καί ἔχουν ὀργανώσει εἰδικές Ὑπηρεσίες γιά τήν ἀντιμετώπιση τοῦ προβλήματος. Ἡ ἴδια ἡ Γαλλική Ἐθνοσυνέλευση, καθῶς καί ἡ Βελγική Βουλή, ἔχουν καταρτίσει καταλόγους ἐπικίνδυνων παραθρησκευτικῶν ομάδων. Στή Γαλλία μάλιστα ἔχει συγκροτηθεῖ εἰδική κρατική Ἐπιτροπή, ἡ MIVILUDES (Mission Interministerielle de vigilance et de lutte contre les derives sectaires – Διυπουργική Ἀποστολή Ἐπαγρύπνησης καί Ἀγῶνος ἐναντίον τῶν αἰρετικῶν ὀργανώσεων), πού παρακολουθεῖ τήν δραστηριότητα τῶν σεκτῶν καί παρεμβαίνει σέ περιπτώσεις πού καταγγέλλονται ἔκνομες δραστηριότητές της, εἴτε ἀπό τά ἴδια τά θύματα τῶν ὀλοκληρωτικῶν αὐτῶν ομάδων, εἴτε ἀπό τίς οἰκογένειές τους.

Στήν Ἑλλάδα, ἂν ἐξαιρέσει κανείς τίς δύο ἀποφάσεις τῶν Ἑλληνικῶν Δικαστηρίων γιά τή διάλυση τοῦ πρώην Κ.Ε.Φ.Ε. (σημερινῆς «Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας τῆς Σαηεντολογίας») (ὑπ' ἀριθμ. 7.380/1995 τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν καί ὑπ' ἀριθμ. 10.493/1996 τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν), καί δύο ἄλλες παλαιότερες ἀποφάσεις γιά τήν ὀργάνωση τῶν «Χάρε Κρίσνα», πού ἀντιμετώπισαν τό πρόβλημα ἀπό τήν κοινωνική του πλευρά, ἡ Ἑλληνική Πολιτεία δέν ἔχει δείξει τό ἀνάλογο ἐνδιαφέρον, σύμφωνα μέ τίς ὑποδείξεις τῶν εὐρωπαϊκῶν ψηφισμάτων καί τίς εὐρωπαϊκές συστάσεις. Κυριαρχεῖ ἡ λανθασμένη γνώμη ὅτι αὐτό εἶναι θέμα τῆς Ἐκκλησίας. Δέν θέλομε νά ἀποδεχθοῦμε ὅτι τοῦτο ὀφείλεται σέ ἀδιαφορία, ἢ σέ κακή ἀντίληψη περί τοῦ σεβασμοῦ τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων. Γιατί, ἂν πρέπει νά γίνεται λόγος γιά καταπάτηση ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων, αὐτό πρέπει νά λεχθεῖ κυρίως καί πρωτίστως γιά τίς παραθρησκευτικές ομάδες, οἱ ὁποῖες στεροῦν ἀπό τά θύματά τους κάθε στοιχεῖο ἐλευθερίας καί ἀξιοπρέπειας. Ὅμως, θά μπορούσαμε νά κάνουμε λόγο γιά ἀνεπάρκεια στήν προστασία τῶν Ἑλλήνων πολιτῶν καί στόν τομέα αὐτό ἐκ μέρους τῆς Πολιτείας.

Ἡ ἀντιμετώπιση ὁμως τῶν σοβαρῶν κοινωνικῶν προβλημάτων πού δημιουργοῦνται ἀπό τή συχνά ἔκνομη ἢ καί ἐγκληματική δραστηριότητα μερικῶν νεοφανῶν αἰρέσεων, δέν εἶναι δυνατόν νά ἀντιμετωπισθεῖ, ὅπως ἀρκετοί νομίζουν, ἀπό μόνη τήν Ἐκκλησία, καί μάλιστα ὅταν, πολλές φορές, πρόκειται γιά ομάδες μέ ἐγκληματικά «δόγματα» καί ἐγκληματική

δραστηριότητα. Η Εκκλησία, στις περιπτώσεις αυτές, πέραν της πνευματικής στήριξης και της πληροφόρησης του Ὁρθόδοξου Πληρώματος, οὔτε μπορεῖ, οὔτε δικαιούται νά παρεμβαίνει. Ὅπως συμβαίνει μέ τά «ναρκωτικά», ἔτσι καί μέ τά «ψυχοναρκωτικά», ἡ διάπραξη μιᾶς ἀξιόποινης πράξης καί ἡ ἀντιμετώπιση μιᾶς ἐνδεχομένης ἐγκληματικῆς δραστηριότητας, ὅπου αὐτή ἐνδεχομένως ὑπάρχει - γιατί δέν πρέπει νά καταλογίζουμε σέ ὅλες τίς παραθρησκευτικές ομάδες μιᾶ τέτοια δραστηριότητα - εἶναι ἀρμοδιότητα τῆς Πολιτείας. Οὔτε, λοιπόν, πρέπει νά ἐπιρρίπτεται στήν Εκκλησία ἡ εὐθύνη γιά τήν ἀντιμετώπιση τοῦ προβλήματος, οὔτε καί νά ἀφήνεται ἀπροστάτευτος ὁ Ὁρθόδοξος Ἑλληνικός Λαός ἀπό τήν ἐπικρατοῦσα κατάσταση ἀσυδοσίας καί ἔλλειψης κάθε ἐλέγχου στή δραστηριότητα τῶν σεκτῶν. Ποιός ἐλέγχει, (ἀκόμη καί οἰκονομικά) τίς ὀργανώσεις αὐτές ἂν παραβαίνουν ἢ ὄχι τούς σκοπούς τοῦ Καταστατικοῦ πού ἔχουν καταθέσει στά Πρωτοδικεῖα καί πῶς διαχειρίζονται τά σημαντικά κέρδη πού ἀποκομίζουν ἀπό τή διακίνηση τῶν «προϊόντων» τους, σεμιναρίων, βιβλίων, «θεραπευτικῶν μεθόδων», ἀστρολογικῶν προβλέψεων κ.π.ἄ.; Εἶναι ἀνάγκη νά ἀναλάβει κάθε ἀρμόδιος τίς δικές του εὐθύνες.

7. Ὑπάρχουν τρόποι ἀντιμετώπισεως τῶν «Ψυχοναρκωτικῶν»;

Ὅταν γίνεται λόγος γιά τούς τρόπους, μέ τούς ὁποίους πρέπει νά ἀντιμετωπιστεῖ ἀποτελεσματικά ἢ μάστιγα τῶν «ναρκωτικῶν», προτείνονται μέτρα, ἀφ' ἑνός μὲν προληπτικά, ἀφ' ἑτέρου θεραπευτικά. Ὡς προληπτικά μέτρα θεωροῦνται ὁ περιορισμός τῆς διακίνησης τῶν «ναρκωτικῶν» καί ἡ δίωξη τῶν διακινητῶν καί τῶν χρηστῶν τους. Ὅμως ὁ πιό ἀποτελεσματικός καί δραστικός προληπτικός τρόπος καταπολέμησής τους εἶναι ἡ ἐξάλειψη τῶν αἰτίων, πού ὀδηγοῦν νέους κυρίως ἀνθρώπους στά «ναρκωτικά». Ὅταν ὁ νέος ἄνθρωπος ἔχει βρεῖ τό «νόημα τῆς ζωῆς» του καί ζεῖ μέσα σέ συνθηκες οἰκογενειακῆς καί κοινωνικῆς εἰρήνης καί ἀσφάλειας, εἶναι δύσκολο ἢ καί ἀδύνατο νά δοκιμάσει τή φυγή ἀπό τά κοινωνικά προβλήματα καί τά ἀδιέξοδα καταφεύγοντας στή χρήση τῶν «ναρκωτικῶν». Ἀπό τήν ἄλλη πλευρά, ὅταν οἱ ἐξαρτησιογόνες οὐσίες μποῦν στή ζωή προβληματισμένων νέων, δέν εἶναι δυνατόν νά ξεφύγουν, ἐάν δέν λυθοῦν νά πραγματικά προβλήματα - αἷτια, πού τούς ὀδήγησαν σ' αὐτές. Δέν θεραπεύεται τό πρόβλημα μόνο μέ θεωρητικά προγράμματα ἢ μέ τήν ἀντικατάσταση τῶν «ναρκωτικῶν» μέ ὑποκατάστατά τους. Ἡ πραγματική θεραπεία τοῦ ἐξαρτημένου ἀτόμου ἐπιτυγχάνεται μέ τήν κάλυψη τῶν κενῶν καί τήν ἐξάλειψη τῶν αἰτίων πού τό ὀδήγησαν σ' αὐτά. Καί αὐτά εἶναι κυρίως πνευματικῆς φύσεως. Γι' αὐτό, σ' αὐτή τή θεραπεία - καίτοι ὑπάρχουν «ἀρμόδιοι» πού δέν τό δέχονται - πρῶτιστο ρόλο «παίζει» ἡ ἐσωτερική εἰρήνη, ἡ ἀρμονική συμβίωση στήν οἰκογένεια καί ἡ σωστή σχέση τοῦ ἀνθρώπου μέ τόν Θεό.

Κατά ανάλογο και παρόμοιο τρόπο πρέπει να δούμε και την αντιμετώπιση των ψυχοαρκωτικών. Είπαμε πιά πάνω ότι και οι «έμποροι των ψυχοαρκωτικών» εκμεταλλεύονται καταστάσεις «ύψηλου κινδύνου», όπως είναι τα διάφορα κενά, πνευματικά και κοινωνικά, που εντοπίζουν στα ύποψηφια θύματά τους. Κατά συνέπεια, εκεί πρέπει να στραφεί ή προσοχή της Εκκλησίας και της Πολιτείας, ώστε ορθά και αποτελεσματικά να αντιμετωπιστεί και τό πρόβλημα των «ψυχοαρκωτικών». Οί πνευματικές ανάγκες του σύγχρονου ανθρώπου απαιτούν ζωντανά πρότυπα ζωής, που να τους διδάσκουν εμπρακτα τό «νόημα της ζωής», ώστε να απομονωθούν οί «ψευδομεσίες». Καί τέτοια πρότυπα πρέπει να είναι, μετά την οικογένεια - πού, αλοίμονο, νοσεϊ -, τό σχολείο (ποιό σχολείο;!), οί πνευματικοί πατέρες και οί ποιμένες του Λαού του Θεού. Τρομακτική ή ευθύνη!

Σέ ό,τι αφορά την Εκκλησία - και Εκκλησία είμαστε όλοι μας, Κληρός και Ορθόδοξος Λαός-, οφείλουμε να δώσουμε εμπρακτα υπόδειγματα και πρότυπα ζωής. Νά πείσουμε τούς «επαίτες της ελπίδας» και τούς «αναζητητές της αλήθειας» ότι τό «νόημα ζωής» βρίσκεται αποκλειστικά και σίγουρα στον Ιησού Χριστό. Αυτό υπαγορεύει τό χρέος μας προς τούς αδελφούς μας. Τουτο προϋποθέτει βεβαίως σωστά κατηχημένους πιστούς και φωτεινά πρότυπα χριστιανικής βιωτής. Μόνον έτσι μπορούμε να προσβλέπουμε μέ αισιοδοξία στην αντιμετώπιση του προβλήματος, όχι μόνο των «ναρκωτικών» αλλά και των «ψυχοαρκωτικών».

Υπογραμμίσαμε όμως πιά πάνω και τόν κοινωνικό χαρακτήρα του προβλήματος των «ψυχοαρκωτικών», πού σέ μερικές περιπτώσεις παίρνει μορφή εγκληματικής δραστηριότητας. Έπομένως, καλείται και ή Πολιτεία, ως προστάτης των έννομων αγαθών, της ασφάλειας, της ελευθερίας, της αξιοπρέπειας, ακόμη και της φυσικής ακεραιότητας - σέ μερικές περιπτώσεις - των Ελλήνων πολιτών, να αναλάβει τίς ευθύνες της. Αμέλεια ή υποβάθμιση της απειλής αυτής θά είναι ένα επικίνδυνο και ασυγχώρητο λάθος, για τό παρόν και για τό μέλλον.

Πρέπει ακόμη να τονίσουμε ότι και εδώ ή βαρύτητα πρέπει να δοθεί στην πρόληψη περισσότερο από τή θεραπεία. Γιατί αναμφισβήτητα ή θεραπεία είναι δύσκολη, πολύ δύσκολη. Όπως είναι έργο δυσχερέστατο ή απεξάρτηση ενός έξαρτημένου ατόμου από τίς παραισθησιογόνες ουσίες, τό ίδιο δύσκολος είναι ό απεγκλωβισμός και ή απελευθέρωση ενός «υπόδουλου», μιās ολοκληρωτικής παραθρησκευτικής ομάδας, όταν μάλιστα τόν έχει αιχμαλωτίσει, όχι μόνο μέ τόν «ένδογματισμό» του, μέ παράλογες ένίοτε διδασκαλίες, αλλά και μέ απειλές στην περίπτωση αποχώρησής του απ' αυτή.

Η προσπάθεια για τή σωτηρία και την ελευθερία ενός πλανημένου δεν είναι «άδικος κόπος», όπως υποστηρίζουν μερικοί, έστω και αν τό αποτέλεσμα δεν είναι έντυπωσιακό σέ αριθμούς. Αντιθέτως, είναι

ἐπιβεβλημένο καθήκον μας, τό ὁποῖο ὅμως ἀπαιτεῖ κατάλληλη ὑποδομή καί ἐκπαίδευση. Ἀλλιῶς, μπορεῖ νά ἀποβεῖ ἀναποτελεσματικό, ἢ καί ἐπικίνδυνο, ὄχι μόνο γιά ἐκεῖνον πού θά τό ἐπιχειρήσει ἀλλά, - κι αὐτό εἶναι τό σημαντικώτερο, - γιά ἐκεῖνον πού πρέπει νά δεχθεῖ τή βοήθειά μας. Εἶναι ἐνδεχόμενο, μέ τήν ἀγνοιά μας - δέν ἀμφισβητεῖται ἡ καλή πρόθεσή μας - ἀντί νά ἀπελευθερώσουμε τό θῦμα ἀπό τήν πλάνη νά κινδυνεύσουμε νά τό σπρώξουμε βαθύτερα καί ἀνεπανόρθωτα σ' αὐτή. Ἡ δική μας, δηλαδή, ἀνεπάρκεια νά μεταφραστεῖ ὡς ἀδυναμία τῆς ἴδιας τῆς Ἐκκλησίας νά βοηθήσει τόν «ἐπαίτη» τῆς ἐλπίδας, πού χτύπησε τήν πόρτα Της. Κι ἐδῶ βρίσκεται ἡ δική μας μεγάλη εὐθύνη.

Τά «ναρκωτικά» καί τά «ψυχοναρκωτικά» θανατώνουν ἐξίσου σωματικά καί ψυχικά, νέους κυρίως συνανθρώπους μας, στερώνοντας τους συγχρόνως καί τήν ἐλευθερία, «ἢ Χριστός ἡμᾶς ἠλευθέρωσεν» (Γαλ. ε' 1). Ὁ «κατ' εἰκόνα Θεοῦ» πλασμένος ἄνθρωπος, στήν «πτωτική» πορεία του, συχνά πελαγοδρομεῖ σέ σκοτεινές ἀτραπούς ὅπου ἐλλοχεύουν «ληστές ψυχῶν», πού τοῦ κλέπτουν τήν ἐλπίδα καί τοῦ στεροῦν τήν ἐλευθερία του, τά πνευματικά καί ὑλικά ἀγαθά του.

Ἐμεῖς, σέ ὅποια θέση κι ἂν βρισκόμαστε, τοῦ ὑπεύθυνου ποιμένα ἢ τοῦ ζῶντος μέσα στήν ἀσφάλεια τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας Χριστιανοῦ, δέν μποροῦμε - δέν ἐπιτρέπεται- νά κλείσουμε τά μάτια μας μπροστά σ' αὐτές τίς μάστιγες πού ταλανίζουν τούς ἀδελφούς μας καί τούς αἰχμαλωτίζουν στά δίκτυα μιᾶς θανατηφόρας δουλείας, πολλές φορές χωρίς ἐλπίδα σωτηρίας καί ἐπιστροφῆς. Ἡ πνευματική ἀκαταστασία, τά κενά ἐλπίδας πρότυπα ζωῆς πού προτείνονται στόν σύγχρονο ἄνθρωπο, τόν ὀδηγοῦν σέ βαθειά σύγχυση, ἀπό τήν ὁποία ἀναζητεῖ ἀπεγνωσμένα διέξοδο. Στήν ἀναζήτησή του αὐτή - πολλές φορές καλοπροαίρετη καί ἀπονήρευτη - συναντᾷ τούς ἐπίβουλους τῆς πνευματικῆς ἐλευθερίας του καί τῆς ζωῆς του, σέ λάθος δρόμο. Ποιός φταίει γι' αὐτό; Ποιός ἀπό μᾶς εἶναι ἀμέτοχος εὐθύνης; Ἡ Ἐκκλησία καί ἡ Πολιτεία ὀφείλουν νά βροῦν τίς σωστές λύσεις.

Μέσα στήν αὐχμηρή ἔρημο τῆς σύγχρονης ἀπρόσωπης κοινωνίας μας, ἡ ἀναζήτηση τοῦ «νοήματος ζωῆς» στά «ναρκωτικά» ἢ στά «ψυχοναρκωτικά» εἶναι μιᾶ ὀλέθρια ἐπιλογή καί ὀδηγεῖ ἀναπόφευκτα στή φθορά, στή δουλεία καί στό θάνατο. Ἡ Ἐκκλησία, ἀπέναντι σ' αὐτή τήν ἀπειλή καί τή μάστιγμα, προτείνει τή μόνη ἀσφαλῆ καί ἀληθινή ὁδό, τή μόνη σωτήρια λύση, τόν Ἰησοῦν Χριστόν.